

Чув)
К с 20
31864чуб

Рауса Сарни

КАМ-ШИ
ЭЛЁ
?

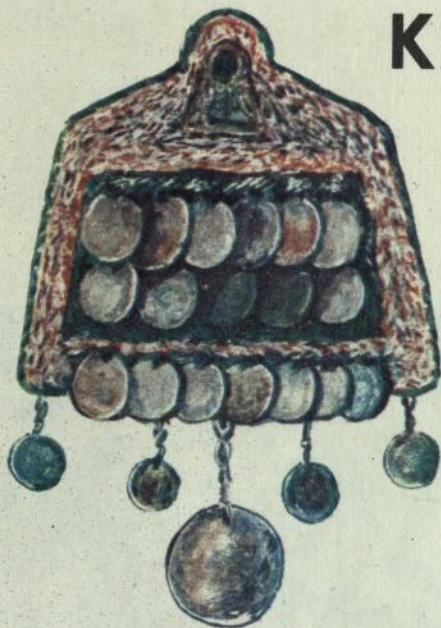

Раиса
Сарпи

кор

К С(ччч)
С 20

КАМ-ШИ ЭПЁ ?

Сăвăсем

нр

Шупашкар
Чăваш кенеке издательстви
1989

ПРОВЕРЕНО
20 *10*

31264-чув

Чувашская
Республиканская
БИБЛИОТЕКА
им. М. Горького

С $\frac{4803710202-106}{M 136(03)-89}$ 79-89
ISBN 5-7670-0188-X

ББК 84 Чув 7

© Чăваш кĕнеке издательстви, 1989 ç.

I

*Сире вәлли, ачасем,
Шәлләмсемне йәмәксем,
Ҙыртәм энә сәвәсем.
Ак вәсем.*

Автор

Ҙуркунне

Пәлёт каррине хуллаен сирсе
Усрә кантәкне хәвел-пике.
Йәлтәр! кулчә.
Қарчәк-хәл текех
Түсеймерә, тарчә ҘурҘәре,
Ҙамкине, питне пәре-пәре,
Тарчә сәртән Ҙәләкне илсе.

«Қаялла хәл памә тавәрса,
Ах, епле ларас-ши ман капла?..»—
Пит хурланчә сәрт, вар-вар туса,
Юхрә сив куҘсуль Ҙырманалла.

«Ан хурлан»,— ачашшән чуптуса
Типәтет хәвел ун куҘсульне.
Сәртән Ҙаврака кукша пуҘне
Ешәл тутәр кәҘ ярать Ҙыхса.

Ейү сарәлсан

Ҙыр хәрринче үсет йәмра—
Хай чәркуҘси таран шывра.

— Тух хавартрах, йамра, шывран,
Шанса эс чирлён çаруран.
Йамра пӑхмасть те каялла.
Тек тайӑлать вӑл шывалла.
Юлташӑпе вӑл ух! та ух!
Кӗлленчӑк урӑ сикнӑ чух,
Шуса ӱксе лапра çине,
Варланӑ пулнӑ кӑпине,
Ак, халӑ амӑш куриччен
Васкать, чӱхет ӑна темччен.

Çуркунне ал парать

Варманпа васкамасӑр утатӑп.
Юр халь сӗлкӑш, путать лӑштӑрах...
Урара ман резина çут атӑ:
Çуркунне... çенӑкрех вӑл тӑрать.

Ыр хӑнашӑн ярах алӑк уçӑ.
Кил хуçи-çутçанталӑк хавас:
— Тӑпеле эс иртсем,—тет пек уççӑн,—
Сана пурте кӑтеççӑ.
Хӑва
Çепӑç кӑчкӑ çурасшӑн.
Хавассӑн
Кайӑксем çавӑрасшӑн йӑва...

Сивӑ хӑл çеç сывлать ассӑн-ассӑн,
Куççульпе пит-куçне вӑл çавать.
Иксӑлет ӗнтӑ хӑлӑн вӑй-халӑ.
Çуркунне ал парать таврана...

Ўуркунне, сансър тунсърхче.
Халё
Тунсърх мар:
Ўитрён эс ханана!

Пёрремёш сұлса

«Тёттём, пача. Тёлёртём варах,
Йахлахтарче—усър алака!»—
Шак-шаккаре сұлса—калахах.
Пётём вайне пухре те вара—

Тапса сирче пир шаналака.
Симес кушне усре—пер кана
Теленсе санаре таврана
Пасланать тапра сарт сийенче,
Шура юр ыртать ту айенче...
Вал иккен варагна васкарах,
Тусесем сыврассе папкарах.

Кашт майларе сұлса кепине,
Вашт! се сарче симес аркине.
Ларче майлараххан ырнаса,
Пётём чатам-тусемне пухса,
Тытанче кетме тусесене.
Тен, ыран тел пуле весене...

Садра

Ўурхи хевел кунран-кун
Ашарах кулать.
Епле чатса тарё чун,—
Ёсле ме хушать.

Ёслесен въл—чун усси,
Пулас мар наян.
Ретён-ретён улмусси
Лартрамър паян.

«Те Васси,—тет,—те Васси,—
Пёр кайък сасси.—
Ёслемесёр эс ан си,
Ёсле-ёсле си!»

Кўлө

Ярам-ярам сапрө
Хөвел сут хөмне.
Кўлө шывө çакрө
Көмөл теветне.

Ләпкә сил хускатрө
Вөтө хумсене.

Тевет çинчен татрө
Çутә тенкине.

Вөлт те вөлт çухалчөç
Татнә тенкисем...

Ак, каллех çуталчөç—
Шыв çинчех вөсем.

Чөмсөр шыв

Пүрт çинче пит уссән, сыввән
Хавасланчө сумър шывө.
Въл хәех каларө шәпәр,
Пөр ташларө тәпәр-тәпәр.
Çөр çине көç сиксе анчө—
Сиксе анчө те шәпланчө.
Пухәнчө кўлленчөке,
Ёнтө юрламасть текех.
— Эс кама капла кўрентөн,
Мён пирки халь чөмсөрлентөн?
— Лекрём мар-и тыткана...—
Терө шәппән въл мана.
Тытрәм пөчөк көреçе,
Тытәнтәм хөрсех өçө.

Усрәм эпё анлә сул—
Шыв ал сулчө: чипер юл!
Тавтапуç! Эс, сул усса,
Питё пуляшрән мана.
Шанкәр-шанкәр юрласа,
Шыв васкарё сырмана.

Тусләх хурәнә

Тапса тәран җалкуҗ патне
Хёвеллә аша ирпеле
Виҗ тантәш, тусләхән ятне,
Шур хурән лартнәччә пәрле.

Аш җил ләпканә ир җинче
Шур хурәнән яштак пөвне.
Вәл үснә җулән айккинче,
Сыхланә тусләх төввине.

Анчах пәр путсёр, нишлө чун—
Алли епле җөкленнө ун!—
Хуҗса хәварнә унәнне
Чөрченкө, җепөҗ вуллине.

Җав йәрәс хурән кәләхах
Пулайрө ирсёр чун кулли...
Анчах хуҗаймө тусләха
Нихҗан нимле тәшман алли.

Тапса тәран җалкуҗ патне
Хёвеллә аша ирпеле
Виҗ тантәш, тусләхән ятне,
Җән хурән лартрөҗ халь пәрле.

Ўкерчѣк

Ўѣнѣ пѣрт ѣкертѣм,
Турѣм мѣрйине.
Тухрѣ сар хѣвел те
Янкѣр тѣпене.

Яштака шур хурѣн
Лартрѣм ѣал умне.
Сад ѣкерсе хутѣм
Чѣрече умне.

Пѣлѣтсем шап-шурѣ,
Пысѣк мѣлкисем...
Хумлѣ-хумлѣ тырѣ—
Анлѣ уйѣсем.

Татѣк хут анчахчѣ
Тин ѣѣ ман умра.
Пурнѣѣ сѣн-сѣпачѣ
Чѣрѣлчѣ унра.

Пѣла

Пѣла—тѣрна куѣ евѣр тѣрѣ,
Кашни тумламѣ чѣн ахах.
Шѣнкѣртатса шанкав чул тѣрѣх
Таѣта васкатѣ вѣл яланах.

Юхатѣ, юхатѣ,—ниме пѣхмасть вѣл,—
Вѣй пуѣстарса малтан мала.
Сѣве ѣырми ѣна пит хапѣл
Илсе тухатѣ мѣн Атѣла.

Юхатѣ мѣнаѣ ѣѣршывѣм тѣрѣх
Хѣватлѣ Атѣлѣм-атте.
Пѣлам, пѣчѣк пулсан та тѣрѣш,
ѣѣкле мѣн Атѣл хѣватне.

Шѣна кѣмпи

—Хѣрлѣ шѣлепке ман пуѣѣмра,
Пѣчѣр-пѣчѣр шурѣ пѣрчѣсемлѣ...

Ма иртсе каятър ман сұмран?
Хавартрах мана татса илсемёр.
Эпё хитререх ыттисенчен!
Пәхәр: шёлепкем епле илемлө!—
Курнаҗсса пәхать тём айёнчен
Йёрәс сөс шәна кәмпи хёлхемлөн.
Васкамастәп эп әна татма—
Наркәмәшлә иккенне пёлетөп.
Урана сөклерём те тапма—
Чәштәр-чәштәр тунине илтетөп,
Савранса пәхатәп васкаса,
Шанк хытса каятәп хәраса:
Умәмра тәрәть вәрман патши—
Майракаллә пит хитре пәши.
— Тәхтасам, ан ват эс кәмпана,—
Сёлтрё вәл майракипе мана.
— Сирпётес пулать тапса әна:
Сак кәмпа вәл—наркәмәш кәна.
Пит хитре, чәнах та, вәл пәхма,
Сөлен евөр хатёр-сөке сәхма,—
Терём эпё, ак, паттәрланса,
Пәширен хәранине манса.
— Иккён эпёр пулас сук тәшман.
Эс пёлмен иккен-ха, тусәм ман:
Чирлесессён, вәрманти чөрчун
Сипленет сөсе сак кәмпана.
Савнә ачама та вәл пёркун
Сәлчө вилёмрен.
Тавах әна!
Тёлёнсе, пит тимлөн эп итлерём
Пәши тус хама каланине.
Нихәсан та ватмәп эпё терём
Тёл пулсан шәна кәмписене.

Пирён умра

Пирён умри урамра	Тен, хәрәть вәл пёр-пёччен?
Явәнса үсет йәмра.	Лартрәм эпё суркунне
Ма салхуллән каҫсерен	Самрәк хурән ун сүмне.
Вәл пәхәть чүречерен?	Үсчёр иккёш юнашар,
Сивөрех-ши сәил сәинче?	Юлташпа чух тунсәх мар.

Сырлара

Аслә вәрман усрө	Вәрман имё-симё—
Ешёл каррине.	Хёп-хёрлө сырла.
Ман сукмакәм чупрө	Тутлә, ыра сүмёс
Чәтләх варрине.	Пирён тавралла.
Сут хөвелө шелсёр	Ашә, ыра куншән
Ашшине тәкәть.	Савәнәть чёре.
Сулхән, түсеймесёр,	Кунтәк хысқан кунтәк
Тём хысне тарать.	Тулчө ёшнере.

Тинёс

Тав, куҫ тулли тёләнмелле илемлөх!
Түпе таса. Хөвел кулли сәсет.
Ман шухәш-кәмәл тинёсе иленчө,
Кәвак тәнче чөнәт инсә-инсә.

Халь тинёс сийё тәкёр евёр тикёс,
Шәрса сапәть унта хөвел шевли...
Хәш чух кәвак, хәш чух вәл тәксём симёс...
Сәил сәкленсен, ун капланәть сәилли.

Асать, урать вӑл чарӑнма пӗлмесӗр,
Хура сӑртсем пек инҫетрен килсе,
Пӗрне-пӗри хуса иртсе, вӑҫ-хӗрсӗр
Килсе ҫапаҫҫӗ ҫырана хумсем...

Дельфин

Аннепеле иксӗмӗр
Тинӗс хӗрне килтӗмӗр.
Ах, кунта мӗн чухлӗ ҫын!
Ҫывӑхрах ишет дельфин.
— Питӗ аслӑ ҫак чӗрчун,
Ҫӑлнӑ ачана пӗркун,—
Илтрӗм те каланине
Ишрӗм эпӗ ун патне.

Хӑрамарӗ вӑл манран,
Слива илчӗ алӑмран,
Сулкаларӗ хӑрипе,
Утлантарчӗ хӑй ҫине.
Пӑшӑлтатрӑм темӗнччен
Дельфина эп хӑлхинчен.
Кӑшт пӗлтертӗм хам ҫинчен,
Чӑвашри туссем ҫинчен:
— Анӑ Атал ҫийӗнче,
Шупашкар ҫывӑхӗнче

Пысӑк тинӗс кӗҫ пулатӑ,
Хура тинӗс пек тулатӑ.
Килӗшетӗн эс мана,
Пыр, дельфинӑм, хӑнана.
Шупашкар тинӗсӗнче
Сикӗпӗр хумсем ҫинче.
Ку дельфин мана анланчӗ,
Шыв ҫинче вӑрах вылянчӗ.
Вӑл пуҫне тайса тав турӗ:
Пырап терӗ, юрӗ, юрӗ!

Ирхине

Пӗлӗте-утияла
Хӗвел сирчӗ урипе.
Тутлӑн карӑнчӗ,
Яла

Сӓнаса куҫ хӗррипе.
Пуринчен те чи малтан
Сикрӗ тӓчӗ сар автан,
Ҫунат ҫапса авӓтатъ,
Ҫӓхха-чӗппе вӓрататъ.
Мунчан пӗчӗк мӓрйинчен
Тӗтӗм сӓрхӓнать ҫинҫен.
Шыв ҫӗклет Ваҫук мучи,
Кӗҫ тутланӗ ун мунчи,
Чупрӗ тухрӗ Кулине,
Янраттарчӗ куллине.
Хӗветӓк, Куҫук, Укҫук
Мӗн пирки-ши халь те ҫук?
Хӗвел пӓхрӗ кантӓкран:
Ҫывӓраҫҫӗ ҫак таран.
Ҫавӓнпа тулта халь ҫук
Хӗветӓк, Куҫук, Укҫук.
Хӗвел тӓсрӗ аллине,
Аллине—ҫут шевлине,
Кӓтӓклатъ хӓлхисене,
Хӓвалать ыйхисене:
— Тӓрӓр, тӓрӓр, тусӓмсем,
Тӓрӓр, ыйхӓ чӓптисем!
Тухӓр, тухӓр урама—
Выляма!

Микуҫ

— Эй, Микуҫ, кала, мён-ма
Эс паян питне ҫуман?
— Виҫёмкун ҫеҫ мунчара
Ҫавантам-ҫке-ха, ара...

Анна

— Мён пулнă, анне, сана? — Ҫук, пёчёкленместёп-иҫ,—
Кунсерен пёчёкленен,— Терё амăшё Натиҫ,—
Ыйтрё хёрпёрчи Анна, Эсё, хёрём, кунсерен
Амăшёпе виҫёнсен. Хавъртах иккен ўсен.

Асанне

Пёррехинче каҫхине
Ырă чунлă асанне
Уҫрё те шур арчине
Чёнчё мана хай патне.

Кёмёл тевет, май ҫыххи,
Қалпак, сурпан, пиҫиххи,
Хёрлё сатин кёпесем,
Сарă хитре саппунсем,
Ҫут калушпа шур чълха,
Пурҫан тутар, ик ҫамха...—
Ҫаксене йалт асанне
Пачё мана—мăнукне.

Ҫак пурлăха тәрәшса
Усратап-ха унӑнне.
Спектакльте час-часах
Эп пулатап «асанне».

Мечёк

Тәппи-таппи-тап-тап!
Хытарах мана эс җап!
Җавәрса җере пәрах,—
Пулап эп хавасләрах.

Тәппи-таппи-тап-тап!
Мелләрех мана эс җап!
Хәнесен те эс мана,
Күренместәп эп сана.

Тәппи-таппи-тап-тап!
Эп сикмешкән юратап.
Эх, җитесчә пәләте!
Пурнаҗсласчә ёмөте!..

Тәппи-таппи-тап-тап!
Тыт мана!
Атту тарап!..

Улай

Җырмара вылянә чух
Тупрам эпә йыт җури.
Пёчөкскер, сывлатчә чух—
Хуҗәлнә кайри ури.
Йәтса кайрам эп аһа
Хәвәртрах больницәна.
— Йыт җурин тәппи «ап-ап»,
Җыхса яр, Аһюк аппа...
Эмел сёртём кашни кун.
Кёҗ сывалчә йыт җури,—
Сыпәнчә кайри ури.
Халё акә пыр та кур—
Мёнлерех Улай маттур!
Кил-җурта сыхлать тата.
Хураллать хәех сада.
Җывәха ямасть юта.
Микула—кула-кула
Сахәрпа, ав, илёртет:
— Ман алран та илө...—тет.

Шарламасть те ман Улай,
Вёркелет кәна лай-лай.
Хәй мана куҗран пәхать—
Пёлтерет пек йыт җури:
— Намәс тени ман җук-и?
Эп манмастәп тусләха,
Хам-хам-хам!

Хуралса

Пёчкәсәсә мамәк чәпә-чәмәрсем
Пёр чәмаçсә, пёр ишеçсә әмәртса.
Әп ларатәп сыранта пәхкаласа,
Шәхличпе хаваслә кевә каласа.

Ав, сұлте хура хәренә явәнәть,
Халь чәмас пек, шәтарас пек вәл сәнәть.
Шут тытәть пуль: «Сәклатас пәрерәшне...»
Ан хәйратәр, сәткән, куқәр сәмсине.

— Пёчкәсәсә сарә мамәк чәмәрсем,
Шиксёр выльәр, чәмәр-ишёр, чәмпәртсем.
Әп пур чух ыр курәр ирәк күлөре,
Ырән-сыввәнах ситерәп килөре.

Хыр

Хыр үсет сул айккинче,
Сарә тулә пуссинче.
Гимнастерка—сийәнче,
Туртса сыхнә пиләкне.

Пёччен хыр—яштак салтак,
Ир те каç вәл хуралта,
Хүтәлет хир шәпләхне,
Тинкерет вәл таврана...

Пограничник пиччене
Асилтерчә вәл мана.

Така

— Эй, така, шап-шур така,
Эс аҗта ирех танккан?
Чаран ёнтё, ан васка,
Кил, ларар, кунтах каска...
Җавранса пәхмасть така,
Малаллах утать-танккать:
Тап-тап-тап!
Тап-тап-тап!

— Эй, така, шап-шур така,
Сан ик пысак майрака,
Кустәрма пек җаврака,
Парнеле пёрне мана.
Курак парап эп сана.
Майраку—шәп кустәрма,
Питё меллө кустарма.
Иккёшне те эс парсан,
Қамәләм тулатчө ман.
Тәвәп пөчөк самокат,
Ярантарәп йәмәка...
Тап-тап-тап!

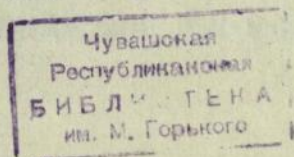
Тап-тап!
Тәп!
Чарәнчө васкаканскер,
Хуравларё, ак, мөскер:
— Парнелөттөм те сана,
Кирлө майракам мана:
Сыхламашкән тәвана,
Хәратмашкән тәшмана.
Кустәрма пек майракам
Хирёҗ тәма хәйё кам?..

Утәра

Куҗ йәмәхать пәхсассән,
Вөссөр чәпар җаран—
Җөр пин чечеклө, аслә,
Курәк—хәлха таран.

Вәхәт әна җулмашкән,
Килчө ялйыш хәпса.
Қамәләм җук юлмашкән— *31864-суб*
Тәмәп пөччен пәхса.

Ҷил вёркелет кас-кассан,
Ҷарӑ хёвел ҶиҶет,
Хёмё ташлатъ хавассан
ХурҶӑ Ҷава Ҷинче.

Харӑс ҶулаҶҶё, тикёс.
Пурте ёҶре сатур.
КёҶ ешёл-симёс тинёс
Пулё ылтан сӑрт-ту.

Ватӑ Ҷӑка

Ҷил-тавал тулхӑрса, ахӑрашса
Ҷышкисемпе шаккать ман кантака.
Салхуллан халь ларать пуҶне усса
Ҷурт умёнче Ҷарална ват Ҷӑка.

Ана шеллетёп эпё чёререн,
Илсе кёресчё ӑшӑ пӑлеме.
Ҷук, хӑрамасть вал тулаксар Ҷилрен:
Ҷӑтать Ҷӑка—ман патӑма кёмест.

Кам-ши эпё?

Анне мана чёппём тет.
Атте ашкӑнчӑк эс тет.
АсаннеҶём ёнчё тет.
Аппа хура курак тет.
Шӑллӑм витлет: упӑте!
Инке путенеҶём тет.
Кӑршёри Терен тете
Тыла пуҶри тӑрна тет.
Эп тӑратӑп аптраса,
Кам-ши эпё чӑнласа?..

Мақтар

Юратмастап мухтанмашкән,   Хам җәлетәп, хам җыхатәп.
Пурпәрех сире калам: Шукәль хәр пулать Җинук,
— Җак Верук ытла әста-җке,—   Мән кәна-ши унән җук...
Теҗҗә ман пирки ялан.   Йәмәка та шәлләма
Ма тесессән хам майлатәп   Уяв кунә тәхәнма
Пукане валли җипуҗ—   Питә капәр кәпесем
Хам виҗетәп, хам касатәп,   Парәп-халә җәлесә.

Ташлать Илемпи...

Тулта сивә җил каш-кашлать.
Пүртре Илемпи таш ташлать.
Пәхать кантәкран сивә җил,
Пәхать-тәләнәт сивә җил:
Ташлать Илемпи, ташлать,
Шәвать вәл, ишет акәшла.
Хулне вылятать кевә май,
Пуҗне вәлт! ухать шунә май.
Алне Илемпи вәшт! сулать,
Ташланә май йәл-йәл кулать
Е вырәнтах вәл! җаврәнәт,
Сиксе, тәпәрт-тәпәрт тәвать.
Ташлать Илемпи, ташлать:
Сәмси те, ури те ташлать,
Җанни те, арки те ташлать...
Пәхать, җәтаймасть сивә җил.
Пуҗлать ташлама шухә җил.
Хәй шәпәр калать, хәй ташлать,
Ташланә май каш-каш кашлать.
Тулта сивә җил каш-кашлать,
Пүртре Илемпи таш ташлать.

Ташлать Илемпи. Ташлать!
Ташланă май йăл-йăл кулать.
Ўссен вăл артистка пулать.
Ташлать Илемпи, ташлать...
...Ташлать сивё ҫил, ташлать...
Халтан кайрѐ: хаш! хашлатать,
Пуҫне усрѐ, сулчѐ алне,
Қанма ыртрѐ кив сак айне...
Ташлать Илемпи, ташлать!..

Пучахсем

Пухса кѐтрѐҫ тырă-пулă.
Пучахсем хирте кăшт юлнă.
Татăлса йѐрет пучах:
«Тăлăх юлтăмăр пачах,—
Лўшкетме кѐҫ пуҫлѐ ҫумăр...»

— Эй, тăрар-и ҫума-ҫумăн,
Ачасем, хире тухар-и?
Пучахсем эфир пухар-и?

Хутаҫ хыҫҫăн хутаҫ тулчѐ—
Сар хѐвел саламлăн кулчѐ,
Йăл ҫиҫсе, пире тав турѐ.
Мѐншѐн тетѐр?
Қалăп, юрѐ:
Сарă-сарă пѐрчѐсем—
Сар хѐвелѐн ачисем—
Ўнтѐ халѐ макăрмаҫҫѐ—
Ашă пўлѐмре ыртаҫҫѐ.

Уй-хир пушаннă

Уй-хир пушаннă. Вăл капла—
Ман шăллăм пуçе пек шакла...
Комбайн-машина тăрăшсах
Уй-хир çўçне—сар ыраша—
Çаратнă кайнă тĕппипех,
Хăварнă çыр хĕрне тĕпек.

Кушак, питне çу

Ларатăп кантăк умĕнче—
Чуна ытла кичем манне.
Йăлт тĕттĕмленчĕ çут тĕнче,—
Пўртрен тухма чарать анне.
Тулта тăман, çил ахăрать—
Аннем эп чирлесрен хăрать.
Кушак çурин пĕр хуйхă çук.
Мăр-мăр ыйха туртать кăна.
Кушакăм, тăр та питне çу—
Тус-тантăш килтĕр хăнана.

Чапайла выляни

Малалла пĕр шиксĕр вĕç эс,
Урхамахăм-çилçунат!
Аллăмра çиçет çут хĕçĕм,
Çентерўшĕн чун çунать.

Тăшмана эфир нихçан та
Парăнман, парăнас çук!
Урхамахăм-çилçунатăм,
Тăшмана тапта та çул!

Юнашар Чапай хастаррӑн
Ыткӑнать тӑшман ҫине.
Шуррисен эшкерӗ тарчӗ...
Ирӗкре Ҫӗршыв-анне!

Пӗччен мар

Тӗлӗрет тӑван ял шӑплӑхра,
Ҫурт-йӗрсем, йывӑҫсем ыйхӑра.

Уйӑх ҫеҫ тӗпере мӗн ирччен
Сапалать таврана ҫут мерчен,

Ҫӗрлехи кӑн-кавак кантӑка
Кӗмӗллет пайӑркан-пайӑркан.

Пӗлӗмре эҗ ларатӑп пӗччен
Кӗнеке вуласа чылайччен.

Пӗччен мар, кӗнеке-тусӑмпа
Калаҫатӑп хӗрӗ чунӑмпа.

Ҫӗнӗ юр

Хӗл мучийӗ килсе ҫитрӗ
Инҫетрен, Пӑр ҫӗрӗнчен.
Кӑпӑшка юрпа вӑл витрӗ
Таврана, кӗр сисиччен.

Шурӑ ҫӗлӗк тӑхӑнтарнӑн
Кураґаҫҫӗ юпасем.

Эрешленӗ, капӑрланӑ
Таврари пур йывӑҫсем.

Ҫӑм алсишӗ парнеленӗ
Хӗл мучи туратсене.
Кӗмӗлпе йӑлт чӗнтӗрленӗ
Чӗрече куҫӗсене.

Ҷенё Ҷул туйамё

Ачасен ыйхи килмест паян:
Ҷенё Ҷул васкаты вёсем патне.
Юрә янарать халь ян та ян,
Хёл мучийё валесет парне.

Капәр елка пўлёмре Ҷиссе
Йалтарать тем тёрлө Ҷутәпа.
Ҷывхарать мирпе телей илсе
Ҷенё Ҷул васкавлә утәмпа.

Пилёк юплө Ҷалтәр хём сапаты,
Ҷутататы Ҷён Ҷул килес Ҷула.
Ак сехет вуникё хут Ҷапаты—
Ал параты кив Ҷул Ҷенё Ҷула.

Ҷён Ҷулта Ҷён ўсёмсем туса
Ўстерер Ҷёршывән хәватне.
Туслан, харәс, Ҷирёппён утса
Ҷывхарар-ха ёмётсем патне.

Хёвел

Сулчө хёрлө тутәрпа
ХёвеланәҶ.
Сәрт Ҷинчен Ҷунашкапа
Хёвел анчө.
Пичө, Ҷил хыт каснипе,
Кёренленчө.
Ачасем, вәл кайнипе,
Кәшт кўренчөҶ:

— Ан васка-ха эс җапла...

— Эй, ан ятләр.

Ыран килеп каялла.

Халь кәшт канәр.

Тўпери хунар

Җут хёвел анса ларсан,
Чаршавне сём каҗ карсан,
Җутәлать җўлте вәр-вар
Сар хунар.

Кам-ши җакнә тўпене
Җак асамлә хунара?
Мён пирки вәл ирчченех
Җутә кавирсем сарать?

Каҗ — асамҗә Хурапи —
Җакнә тўпене әна,
Бйхә кўлнә урапи
Лекесрен лупашкана.

Каҗән урапи җинче
Тутлә, ыра тёлөксем.

Кайрөҗ хәнана ирччен
Ачасем патне вёсем.

Каҗ хунарё тёлкөшсе
Җутатать җўл тўперен.
Тутлә, ыра тёлөксем
Саланаҗҗе килсерен.

Пўртри «чечек»

Кәвак лаша утланса
Хёллехи ир тавраңсан,
Каллех эфир туссемпе
Вирхёнетпёр ту җинчен.

Чёпётет җил сәмсана...
Куҗ илмесёр әманса
Кантәкран сәнать Куҗук.
Калән: җунашки ун җук?

Пур. Выртать мачча җинче.
Ёҗ кунта урәххинче...
Питё хәрәть шәнастран.
Сыхланать вәл сунастран..
Тухас пулсан урама,

Ик хут кәрәк тәхәнәть.
Аҗта унта ярәнма?!
Хускалма май җук әна.
Ах, ытла Куҗук черчен,
Ача мар, пүртри «чечек».

Тәрнасем

Тәратәп эп алла сулса,
Вәййа-кулла, хама манса:
Кикаклатса, карталанса,
Кәр сывләшне касса-җурса,
Тәрна карти кәнтәралла
Вёҗет-васкәть...

Чун хурланәть:

Җунаттисем җине хурса
Илсе каяҗҗё җуллана...

Әй, тәрнасем, җуркуннепе
Вёҗсе килсемәр картипе.
Җитес җәршывәр җывәх мар,
Инҗе җул-йөрөр җәмәл мар.
Инкексөр җүреме пиллетеп,
Калле таврәнәсса кәтетеп!

Җерҗи

Ярәнмасть халь Атәл җийән
Шур чарлан—кёсмен җунат.
Тәр-тәр-тәр чәтрет җерҗийё—
Чәмәрпах сив хәл юнәть.

Мёскёнскер, въл шәннә, выҗа —
Витнё юр уя-хире...
Тулә пёрчисем пёр ываҗ
Сапрәм сыраша ирех.

Сиккелет җерҗи хавассән,
Чёвёл-чёвёл чёвлетет.
«Кашни кун җапла пулсассән,
Сив хёлрен хәрамәп», — тет.

— Мёншён-ха каймастан эсё, —
Ыйтрам эпё, — кантара?..
— Пурте кантара вёҗсессён —
Кичем пулё хавара...

Парне

Иртенпех паян Ваҗук
Каскалать, шаккать темскер.
Мён тавать-ши? Чәтәм җук —
Ман пёлес килет җавтер.
Пытам ыйтрам эп унран.
— Сан җуралнә кун ыран, —
Хуравларё въл, — куран,
Читлөх ку... Парне манран...
— Питё, питё пысак тав...
Эс, пиччесём, пит аста,
Лайах тунә читлөхне,
Анчах санән парнүне
Йышәнмашкән кәмәл җук.
Ан күрен, пиччем Ваҗук.
Кайак-кешёк читлөхре
Юрә юрлас җук хитре,

Џўреччѐрех ирѐкре.
Эсѐ читлѐх вырѐнне
Сырѐш туса пар мана,
Кѐрпе сапѐп ун џине,
Тухса џакѐп пахчана.

Уйѐх

Пѐччен уйѐх тўпере
Йѐлѐхнѐ џўре-џўре.
Манпа туслѐн выляма
Шутламан-и вѐл анма?

Мѐйраки ун, вѐрѐмран,
Қур, џакланнѐ туратран.
Йывѐџ џине хѐпарам,
Уйѐха эп хѐтарам.

Кѐр каџѐ

Кѐр каџѐ килсѐр йытѐ пек
Лѐпѐстататъ ял хушшипе.
Сиксе чѐтрет хѐй: йѐп-йѐпе,
Шыв сѐрхѐнать пит џийѐпе.

Такам кўлле, кѐшт кулмалла,
Чиксе кѐларнѐ пулмалла.
Сив џилѐ витѐр каснѐран
Пырса пѐхатъ вѐл кантѐкран.

Хай хуп-хура та җамламас.
Никам ямасть-җке ашанма.
Те хурланать, те җилленет:
Хай лапас-лапас силленет.

Җап-җут тумлам халь ун җинчен.
Чалт! сирпенет йери-тавра.
«Чат-чат, — тет кантак келенчи, —
Җуркуннеччен. Кетсем ырра».

Тётём

Җич сехет җапах та тётём,
Курше җурт курнать аран.
Марьерен тухса шур тётём
Юпа евөр хәпаратъ.

Мөскөн, пачартанна пётём.
(Җил пулсан — ярас ташша...)
Камака чёппи — шур тётём —
Юратать, паллах, ашша.

Чөпөтет пуль җатар сивё
Халхаран та сәмсаран.
Нумайрах тарсан — там тивё,
Хавәтрах җуле тарать.

Пёлөтсем җине ларасшан,
Кантара вёҗсе каяшан.

Автобуспа пынă чух

Кам-ши хăвалать хурăнсене?
Тарăн кĕрт ашса, çул айккипе
Хашкаса чупаççĕ сиккипе
Таканса ўкес пек юр çине.
Ма тараççĕ-ха манран вĕсем?
Мёншĕн сиксе тухнă вăрмантан?
Пёлтĕм эпĕ, пёлтĕм мёншĕнне,
Пёлтерем сире те сáлтавне:
Шáнтнáран сив хёл урисене,
Кётме тухнă ыр çуркуннене.

Айáпли кам?..

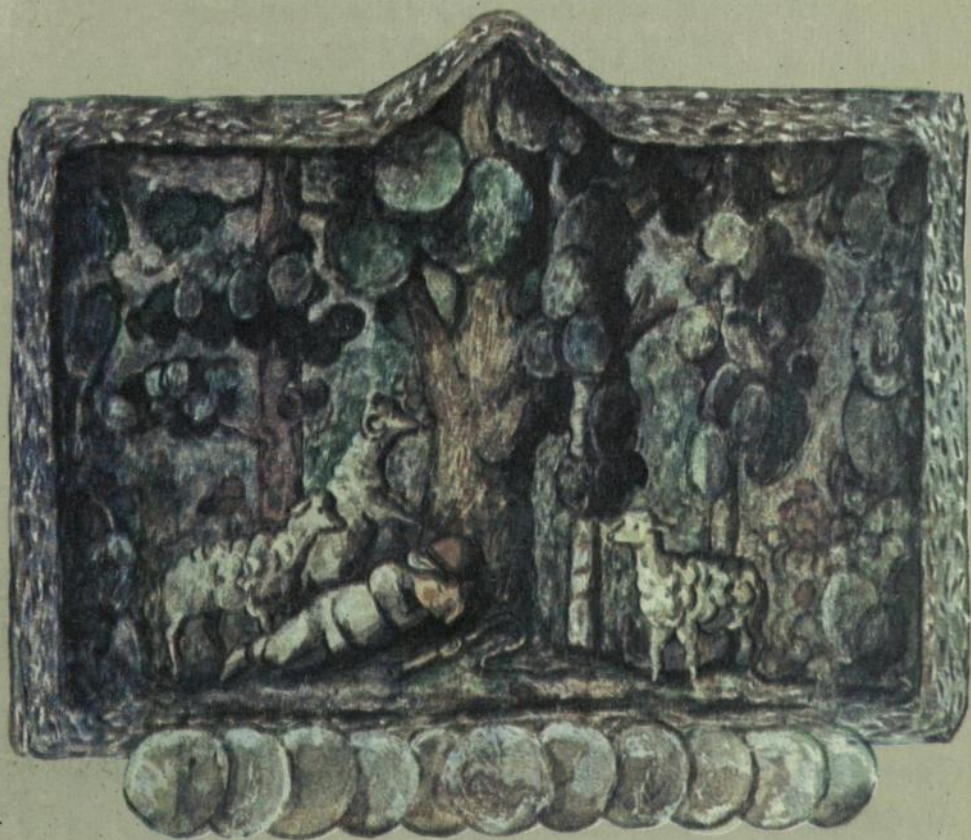
— Ах, инкек! Ах, инкек!—
Ахлатса çўрет инке.
Макáрать ват асанне,
Хуйхáрсa ларать анне,
Пысáк инкекри пекех,
Вáл чётрет çине-çинех.
— Ах, мёскер-ши пулчĕ?—тет,
Пўлём тáрáх асатте
Уткалать енчен енне.
Пáхкалать тек ман енне.
Тарáхнá та тем пекех—
Тулхáрать атте текех:
— Ачана пáхмастáр,—тет,
Мён туса çўретёр,—тет...
Мён пирки ку пáтáрмах?
Мён пирки килте: «Ах, ах»?..
Ўсёретĕп эп кáх-ках!

Ҷаванпа килте: «Ах, ах!»
Братать кашнин чёри:
— Илемпи Ҷамки вёри!..
Ҷитрё тухтёр васкаса,
Ана пачёҶ каласа:
— Ёсёрет кәх-ках, кәх-ках...
Пуләш, тухтёр!.. Ах, ах, ах!..
Брәскер, тараватскер,
Тухтёр хушрё, ак мёскер:
— Пырё шыҶнә шәпәрланән!
Сипленес пулать халь санән!..
Айәпё вара — хамрах!
Юр Ҷисеччё урамра.

Пёлётсем — шур путексем

Шурә-шурә пёлётсем...
Шурә-шурә путексем
Пухәннә вәрман Ҷине
ҶулҶа чәмлама-Ҷиме.
КётүҶи — шух Ҷил ачи,
Чеескер... Кәшт ырнә-ши?
Выртнә та кәнч хутланса,
Путексем Ҷинчен манса,
Хуп туртать тём айёнче.
Чәпәркки, ав, айккинче.

II

*Сире валли, ачасем,
Эп кушартам савасем
Тёрлэ-тёрлэ чёлхерен—
Чёререн.*

Автор

Юрий КУШАК

Аквариум

Ҷиет аквариум пулли.
Ун хырамё ялан тулли.
Вьртатӓп Ҷывӓрма—
Ҷиет.
Тӓратӓп Ҷывӓрса—
Ҷиет.
Яшка Ҷиетӓп—
Вӓл Ҷиет.
Қаятӓп уҶӓлма—
Ҷиет.
Ҷисе мӓнле вӓл йӓлӓхмасть?
Ӕпле ун хырам Ҷурӓлмасть?
Пултараймастӓп ӓнланма.
Қунта, тен, йӓнӓш пулӓ...
Мӓн-ма хальччен те вӓл кит мар?
Ҷаплах вӓл пӓчӓк пулӓ.

Монтер

Монтер сўрет суртран сурта.
Суртра ун хысқан сап-сутах.
Хул урла сакна сумкине.
Мана пулинччө вәл парне!
Эп сўрөттөм суртран сурта.
Сөн сутасем сута-сута.

Монтер мана каларө:
— Тусам,
Ток пурнақшан ытла хәрушә.
Унпа май сук сав выляма.
Малтан вөрен-ха вулама...
Мөскер усси инструментран,
Пуфра пелү сан пулмасан?

Анне уявө

Шухәшларө әшәнче
Лади: «Тәрәп ирхине.
Мартан саккәрмөшәнче
Савантарәп аннене:
Тәрәшсах эп вутә сурәп,
Шаршана тирпейлән хурәп,
Қамака та хәвәрт хутәп,
Урайне те суса тухәп...»
Куҫне усрө те...
Сап-сутә.
Пүремеч—сөтел синче.

Амәшә ирех вут хутнә,
Тап-таса пүлёмсенче...
Пирён Лади салхуланчә,
Питё хытә вәл кулянчә.
Амәш пәхрә ун çине,
Хәвәрт сисрә мәншәнне.
Кулә çисрә куçәнче,
Ачашларә пуçәнчен:
— Çирәп ал-уру сан пур.
Эс ёçчен те әслә пулән.
Пуләшән ёçре маттур.
Пүремеч çиме халь пуләш...

Аэроçуна

Аэроçуна пит йәрә:
Туссемпе кун каçипе
Вёçтеретпёр уй-хир тәрәх,
Амәртса хавас çилпе.

Вәр-вәр-вәр! тавать пропеллер,
Кёр-кёр-кёр! мотор кёрлет.
Ах, епле пит хәтлә, меллә.
Килёр, ярәнәр пёрле!

Кёленче кабина витёр
Куранать тәнче инçе.
Самантрах яла та çитён,
Пулән Атәл хёрринче.

Пирёnten кашни ыйтаççә
Амсанса та кёвёçсе:

— Ҷилсуна ақта сутассе?
Эх, сўресчә-ске вёссе!..

Ҷакан пек калатпәр хирёс:
— Туянман эпир а́на.
Мастерской шулта пур пирён,
Тунә хамәр Ҷилсуна!

Ханымана АЛИБЕЙЛИ

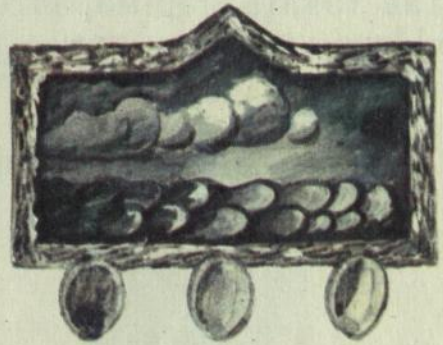
Хумсем

Шухашлатап: ку мён шавё?
Қаспи тинёс сас парать.
Ҷут хумсенён ялтәравё
Чунәма уҶалтарать.

Путексем-хумсем сўрессё
Ёшёл симёс улахра.
Вәштәр Ҷилё сёкленсессён,
Юрәпа тулать сьран.

Пит илемлё сирён сассәр,
Кёмёл сёлёклё хумсем!
Пёрле юрә пуҶласассән,
Савәкланё ман чёрем.

Ак, Ҷилпе хускалчё аркәм:
Хум вәшт! ситрё умәма.
Чул сине пырса эп лартәм,
Тәсрәм шәппән юрәма.

Ҷил сывларё кассан-кассан,
Манан кәмәла кура
Кәшкәрчәс хумсем хавассан:
— Эй, юрлар пәрле, ур-ра!..

Мәр-мәр кушак

Кашни ир кётет мана
Ҷамламас кушак җури.
Тёл пулма калашнаһа,
Шкул умне тухать юри.

Кашни ир шеп җуланса
Ҷуллә кукаль вәл җиет,
Тав тавать мәр-мәрлатса,
«Илсе кил ыран та»,—тет.

— Төрәслев ёсне паян,
Хать пәр хут, ман ыраһа

Шутласа парасчә сан,—
Тетеп эпё мәр-мәра,
Пуҗёнчен шәлса аһа.—
«Пиллөк» илөттөм вара,
Пит тав тавәттәм сана...

Гульфия ЮНУСОВА

Помидор

Помидор, кәп-кәренскер,
Ҷавраскер те мәнәскер,
Вут-хөм пек тулашёнчен,
Сив сөткен—ун ашёнче.

Мөн пирки вәл җапласкер,
Ытарма җук чапләскер?

Аһа лартһа пәр ирпе,
Шыв шаварһа җемйипех.

Ўркенмен җум җумлама,
Тислөкпе ханалама...
Ҷаванпа вәл җапласкер,
Хитрескер те чапләскер.

Пёлётсем

— Пёлётсем, эсир пит сямал,
Шур сунатла та таса.
Сёкленет-им сирён камал,
Пёр-пёрне хаваласан?

— Эпир уссар вылямастпәр
Пёр-пёрне сеш тытмалла.
Уй-хире ситме васкатпәр:
Тырпула шавармалла.

Анатолий КОСТЕЦКИЙ

Сара уралла хур чёппи

— Хур чёпписём, каласам,
Ма тяппу сара-ха сан?
— Ма тесессён эп шывра
Юратап ишме, чамма.
Пушмакпа чамма вара
Кансёр, майсёр, лайах мар.

Катемпи

— Вупәр мар-иç пирён пахчара—
Улам катемпи сёнксе ларать.
Сётёк-сатак тум ун сийёнче,
Шатак, мән шлепке ун пусёнче,—
Сакән пек калать анне пире
Пёчөк шаллампа иксёмёре.

Кам систернѣ-ши мулкачсене
Кун пирки?
Вѣсем ҫине-ҫинех
Тек килеҫсѣ пирѣн пахчана
Тустармашкӑн шур купӑстана.

* * *

Куян ашшѣ ут ҫулать,
Пѣр сулсан, капан пулать.
Куян амӑш уттине
Купалать лавсем ҫине.
Пѣчѣксеҫсѣ ҫурисем,
Катӑк-кѣсѣк хӳресем,
Тек кумаҫсѣ ҫулпала
Метекпе калла-малла:
Турттараҫсѣ уттине
Васкаса ҫѣн йӑвине—
Қанлѣ пулѣ, ҫеп-ҫемҫе,
Ан ӳркен кӑна еҫе.

Абзий КАДЫРОВ

Тутӑх

Ҫӳп-ҫап купи ҫинче кив кӑреҫе
Тахҫантанпах ыртатчѣ тутӑхса.
Атте, унпа арык чавас тесе,
Часах хурайрѣ аврине лартса.

Ёсре каллех ҫуталчӗ кӗреҫе...
Ан ман ҫак кӗреҫе ҫинчен, юлташ!
Наян ан пул эс, ан тирке ёҫе,
Чунна ан пултӑр тутӑху тавраш.

Ҫил

Умра ем-ешӗл мӑн ҫаран,
Хум хӑвалать уҫ ҫил кунта.
Чупса ҫӗретӗп эп ҫарран,
Хавхаланатӑп-ҫке чунтан.

Ҫунат-аллӑмсене сарса
Тытасшӑн эпӗ шух ҫиле.
Чечексене ытамласа,
Ҫил кӗҫ ташлаттарса илет.

Аҫта васкатӑп ухӑ пек,
Вёҫсе-чупса малтан мала?
Пуҫ ҫийӗн ӑшӑ аллипе
Ҫил хыпӑнсах сӑрнай калать.

Владимир ПРИХОДЬКО

Ёне

Мӗкӗрет ёне хавассӑн —
Сывлӑхлӑ, эппин, ёне.
Мӗкӗрет вӑл уҫӑ саслӑн,
Аванах туять хӑйне:
Ўсӗрмест, апчхулатмасть —
Чир таврашӗ аптратмасть.

— Эппин, тусам, уттарар.
Яра пар!
Ўсет курак улахра
Ўап-ўара.
Ўалан парап тап-таса
Шыв асса.
Пахап камаллан сана.
Паран сипле сёт мана.

Владимир РОМАНОВ

Кампара

Таврантам эп кампаран—
Туп-тулли ман кунтак.
Утрам пит нумай суран,
Ўкенместеп куншан.

Тексем, нуре варманта
Урасем те шанчеш.
Ыванмарам эп унта.
Ма тесен—еш анче.

... Ак, паян сул тупере
Йал шисет хевеле.
Камал сурек пурпёрах,
Сук пекех мехелем:

Таврантам эп кампаран
Нимен тупаймасар.
Ситрем эп киле аран,
Ывантам эп шутсар.

Вӑт епле вӑл пулӑшать

Таньӑн ёҫе сахал мар,
Таньӑн ёҫе пит нумай.
Пулӑшрӗ вӑл шӑллӗне:
Ҫире унӑн канфетне.

Ах, мӗн чухлӗ Таньӑн ёҫе:
Таня ҫире,

Таня ёҫрӗ.
Амӑшпе пӗрле кӑшт ларчӗ,
Асламӑш патне уттарчӗ.
Ыйхӑларе те каларе:
— Мана хӑвар салтантарӑр:
Ывӑнтам. Тӑрап аран.
Пулӑшап сире ыран.

Канаш паракан

Ҫурхи кун...
Анаткаспа,
Шӑхӑрса ҫинҫе саспа,
Яш утать пит васкамасӑр.
Элекҫей вӑл, паллашсамӑр.
Хӑмӑр куҫлӑ,
Ҫӱҫе ҫырӑ.
Хевел пек кулса пырать.
Кӑмӑлӗ ытла та ыра:
Кашнинех канаш парать.
Сад лартать пӗр шурсухал,
Элекҫей иртмест ахаль:
— Тымарне ан амантах,
Типсе хӑре лартсанах.
Вут татаҫҫе кӱршӗре.
Элекҫей унта кӗрет.

Кӑшкарать:
— Хаваслӑрах!
Ёҫлӗр, ёҫлӗр хӑвартрах!
Ачапча васкать класа—
«Пиллӗксем» илме сӗнет.
Ҫырӑр тет хитре, таса,
Чухлӑр тет самант хакне.
Кайӑк-кешӗк фермине
Ҫитре те ак хӗрсене
Ас парать вӑл:
— Хурсене
Ямалла ҫерем ҫине.
Кашнинех канаш парать,
Пит хавассӑн пӑхкалать.
Хай вара вӑл ёҫ умне,
Ҫук, тӑмасть-ҫке ёмӗрне!

«Каланă — тунă»

«Ан пашарханар! Тавап хамах!»— Пуриншён те янтă, Ун хатёр сăмах. Шавлать, ыра суннан: «Каланă — тунă». «Каланă» — кунтах, ара! «Тунă» — аста вара?	Сăмах-юмахран Йăлăхрĕç пурте. Суя ачаран Пăрăнчĕç пурте. Сывлать хаш та хаш Ултавçă юлташ: «Турленĕп эп... Каланă — тунă...»
---	---

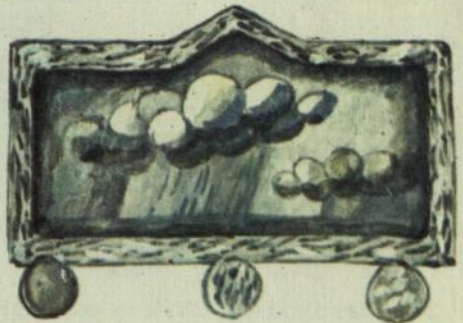
Шурă-шурă хир

Хире тухрĕ пĕр этем:
— Мĕн-ха ку?
Юр ўкнĕ тем?..

— Çеçке çурнă хуратул!
Хурт нăрлать, пухать сар пыл...

Ашă сумăр

Пытанмастпăр сумăртан:
Култармастпăр хамăртан.
Çумăр айĕнче чупатпăр,
Сиккелетпĕр, ал çупатпăр.
Пĕр кулатпăр, пĕр шўтлетпĕр:
«Тырпулпа пĕрле ўсетпĕр».

Пурте хӳраҫҫӗ пулсан та...

Ан тив, урамра
Урать шартлама,
Ан тив, ҫил-тӳман
Шӳлать шур юра,
Ан тив, йӳвинчен
Тухмасть йыт ҫури,

Ан тив, ҫул ҫинче
Йӳр ҫук ҫын урин—
Булат пурпӳрех
Садика каять,
Ҫилрен, сивӳрен
Ача хӳрамасть.

Шӳнса пӳсӳлнӳ машина

Ӳҫлемест, апчхулатать,
Ӳсӳрет машина.
Шавали ӳна ятлать:
— Санӳн, — тет, — ангина.
Ан Ӳҫ, ан Ӳҫ сив бензин:
Пырна лекӳ сивӳ.
Вӳри сӳт Ӳҫ, аспири́н:
Сипленме эс тивӳҫ.

ТУПМАЛЛИ

I

Ўуркунне	3	Утара	—
Ейў саралсан	—	Вата җака	18
Ўуркунне ал парать	4	Кам-ши эпё?	—
Пёрремёш җулҗа	5	Маҗтар	19
Садра	—	Ташлать Илемпи	—
Кўлё	6	Пучахсем	20
Чёмсёр шыв	—	Уй-хир пушанна	22
Туслаҳ хуранё	7	Кушак, питне җу	—
Ўкерчёк	8	Чапайла выляни	—
Пала	—	Пёччен мар	23
Шана кәмпи	—	Ғенё юр	—
Пирён умра	11	Ғенё җул туйамё	24
Ўырлара	—	Хёвел	—
Тинёс	—	Тўпери хунар	25
Дельфин	12	Пўртри «чечек»	—
Ирхине	—	Тарнасем	26
Микуҗ	14	Ғерҗи	—
Анна	—	Парне	27
Асанне	—	Уйах	29
Мечёк	15	Кёр каҗё	—
Улай	—	Тётём	30
Хуралҗа	16	Автобуса пына җух	31
Хыр	—	Айапли кам?	—
Така	17	Пёлётсем — шур путексем	32

Юрий Кушак		Абзий Кадыров	
Аквариум	34	Тутӕх	—
Владимир Романов		Ъил	41
Монтер	35	Владимир Приходько	
Анне уявӕ	—	Ӕне	—
Аэроҫуна	36	Владимир Романов	
Ханымана Алибейли		Кӕмпара	42
Хумсем	37	Агния Барто	
Мӕр-мӕр кушак	38	Вӕт епле вӕл пулӕшаты!	44
Гульфия Юнусова		Канаш паракан	—
Помидор	—	Шаукат Галиев	
Пӕлӕтсем	39	«Каланӕ — тунӕ»	45
Анатолий Костецкий		Шурӕ-шурӕ хир	—
Ъара ураллӕ хур чӕппи	—	Ашӕ ҫумӕр	—
Катемпи	—	Пурте хӕраҫҫӕ пулсан та	46
«Куян ашшӕ ут ҫулаты...»	40	Шӕнса пӕсӕлнӕ машина	—

Для детей младшего школьного возраста

Раиса Васильевна САРБИ

А КТО ЖЕ Я?

Стихи

На чувашском языке

Редактор **В. П. Тимаков**. Художник **В. Я. Арапов**. Художественный редактор **М. Д. Давлятшин**.
Технический редактор **Л. Н. Кондрашкина**. Корректор **Р. П. Кудряшова**.

ИБ 2249

Сдано в набор 04.11.88. Подписано к печати 08.08.89. Формат 70×90¹/₁₆. Бумага офсетная № 1. Гарнитура литературная. Печать офсетная. Усл. печ. л. 3,51. Усл. кр.-отт. 19,01. Учетно-изд. л. 2,48. Тираж 10000 экз. Заказ № 3676. Изд. № 79. Цена 15 коп.

Чувашское книжное издательство, 428000, Чебоксары, пр. Ленина, 4.
Типография № 1 Государственного комитета Чувашской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли, 428019, Чебоксары, пр. Ивана Яковлева, 15.

